

## **Toelichting Marktverordening Het Hogeland 2020**

### **Algemeen**

Het doel van deze verordening is in principe tweeledig. Ten eerste worden hiermee de kaders gecreëerd om markten zodanig te (her)organiseren dat de gemeentelijke belangen beschermd worden en dat de markten tegelijkertijd aantrekkelijk blijven voor zowel consumenten als marktkoopliden en – voor zover gemeenten daar invloed op kunnen uitoefenen – dat er een divers aanbod is dat van goede kwaliteit is. Ten tweede heeft deze verordening tot doel dit alles op een overzichtelijke, duidelijke manier te regelen, ontdaan van overbodige regels en administratieve lasten.

### **Artikelsgewijze toelichting**

#### **Artikel 1. Begripsomschrijvingen**

In het model van de VNG wordt voorgesteld geen begripsomschrijvingen meer in een apart artikel op te nemen maar dat in de betreffende artikelen te doen. Voor de duidelijkheid hebben wij toch een apart artikel opgenomen met de belangrijkste begrippen. Dat maakt dat sommige vermeldingen in de artikelen zelf korter kunnen.

#### **Artikel 2. Toepassingsgebied**

Op grond van artikel 160, eerste lid, aanhef en onderdeel h, van de Gemeentewet (hierna: Gemw) kan het college jaarmarkten of gewone marktdagen instellen (en afschaffen of veranderen). Deze marktverordening is van toepassing op dergelijke van gemeentewege ingestelde markten, voor zover het warenmarkten zijn en deze met enige regelmaat plaatsvinden.

Het gaat om de volgende markten:

- De weekmarkt in Bedum op de donderdagmiddag
- De weekmarkt in Uithuizen op de zaterdagmiddag
- De weekmarkt in Uithuizermeeden op de zaterdagmorgen
- De weekmarkt in Leens op de woensdagmorgen
- De weekmarkt in Eenrum op de woensdagmiddag
- De weekmarkt in Winsum op de dinsdagmiddag

Het gaat niet om de navolgende (jaar)markten:

- Pinkstermarkt in Zoutkamp
- Hemelvaartsmarkt in Eenrum
- Markt tijdens Open Visserijdagen Lauwersoog
- Jaarmarkt Uithuizen
- Baistenmarkt Winsum

#### ***Samenloop met APV***

De regulering van andere ambulante handel dan waarop deze verordening van toepassing is, is te vinden in de Model-Algemene Plaatselijke Verordening (hierna: Model-APV). Artikel 2:25 van de Model-APV bevat bijvoorbeeld het vergunningstelsel voor evenementen, zoals braderieën. Verder bevat hoofdstuk 5 van de Model-APV bepalingen over collecteren (afdeling 2), venten (afdeling 3), standplaatsen niet zijnde standplaatsen op markten (afdeling 4) en snuffelmarkten (afdeling 5). Uit de in de Model-APV opgenomen bepalingen blijkt steeds dat deze niet van toepassing zijn op door het college op grond van artikel 160, eerste lid, aanhef en onder h, van de Gemw ingestelde markten.

Andersom is de marktverordening niet van toepassing op markten, evenementen en braderieën die conform afdeling 7 van de APV gemeente Het Hogeland (2.24 t/m 2.26) vallen onder evenementen.

### **Artikel 3. Inrichtingsplan**

De vorige versie van de modelverordening van de VNG, kende naast een verordening ook nog een Marktreglement. In de verordeningen van de 4 oude gemeenten wordt het Marktreglement als zodanig niet benoemd, maar was wel bepaald dat het college – buiten de verordening – nog een aantal andere dingen moest bepalen met betrekking tot de markten.

Het Marktreglement is in deze vorm vervallen en verdwenen uit het model van de VNG. Daarvoor is in de plaats gekomen het Inrichtingsplan.

De inhoud is vergelijkbaar met de bepalingen in de oude marktverordeningen en/of het Marktreglement.

Dit artikel schrijft voor dat het college per markt een inrichtingsplan vast dient te stellen en regelt wat daarin geregeld moet en kan worden. Zo kan per markt onder andere bepaald worden wat de markttijd is, welke delen van de markt bestemd zijn voor welke marktactiviteiten en op welke wijze nieuwe vergunningen worden verleend. Ieder inrichtingsplan dient voorzien te zijn van een kaart waarop het hierboven genoemde is aangegeven.

Omdat de wijze van vergunningverlening in geval van schaarste voor alle markten gelijk is, hoeft dat niet in de inrichtingsplannen te worden bepaald, maar is dat in de verordening zelf bepaald.

Door een aantal bepalingen “door te schuiven” naar het inrichtingsplan, is er meer flexibiliteit voor het aanpassen van de regels en kunnen wij daarover beter en uitvoeriger overleg plegen met de sector.

Vanwege de status van een dergelijk inrichtingsplan (een algemeen verbindend voorschrift), moet - alvorens het college die plannen vaststelt - de doelgroep (de marktkoopliden) zorgvuldig worden geraadpleegd.

### **Artikel 4. Nadere regels**

In een aantal artikelen is aangegeven dat het college nadere regels kan stellen. Omdat dat specifiek die bepaling betreft, is in dit artikel ook meer in algemene zin de bevoegdheid van het college opgenomen om ook over andere onderdelen van de verordening tot nadere regels te komen.

### **Artikel 5. Marktcommissie**

De oude gemeente Winsum kende als enige van de vier gemeenten een marktcommissie.

De commissie was samengesteld uit marktkoopliden, plaatselijke ondernemers en iemand namens het college.

In de nieuwe gemeente stellen wij u voor ook te komen tot een marktcommissie. Het is nog onderdeel van onderzoek – samen met de marktkoopliden – hoe de samenstelling van de commissie moet zijn, of er een overkoepelende marktcommissie voor alle markten moet komen of een marktcommissie voor iedere markt en wat de taken van een dergelijke commissie zijn. Wij zullen daarvoor nadere regels stellen en dat uiteraard in goed overleg met de marktkoopliden doen.

Met de introductie van de inrichtingsplannen (artikel 3) en het feit dat er vrijwel geen gebruik wordt gemaakt van eendaagse vergunningen voor dagplaatsen of standwerkers, is het bijvoorbeeld ook denkbaar dat de commissie organisatorische taken van de marktmeester op zich neemt.

De marktcommissie heeft in ieder geval een rol bij de selectieprocedure voor vaste standplaatsen (artikel 8)

### **Artikel 6. Vergunningen**

#### Lid 2

In de 4 oude gemeenten hadden drie van de vier bepaald, dat marktvergunningen voor vaste standplaatsen voor onbepaalde tijd werden verleend. Alleen de oude gemeente Eemsmond verleende vergunningen voor vaste standplaatsen tot wederopzegging. Bovendien had laatstgenoemde gemeente als enige de gewoonte de vergunningen voor vaste marktstandplaatsen jaarlijks te verlenen. Omdat het ieder jaar in principe dezelfde marktkoopliden betrof, was er feitelijk een recht voor onbepaalde tijd.

De uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft daar door haar

uitspraak over de speelautomatenhal in Vlaardingen (2 november 2016, kenmerk ECLI:NL: rvs:2016:2927) verandering in gebracht.

Eerder was er in 2006 de Europese Dienstenrichtlijn verschenen. Doel van deze richtlijn was het voor dienstverleners als architecten, hoveniers, consultants en horecabedrijven gemakkelijker te maken om zich in andere EU-landen te vestigen of daar zaken te doen. Jurisprudentie leverde op, dat op detailhandel in het algemeen en dus ook de ambulante detailhandel, de Dienstenrichtlijn van toepassing is omdat het een economische activiteit is én dienstverlening.

Vanaf dat moment heeft de term '**schaarse vergunningen**' haar intrede gedaan.

Een marktvergunning is zo'n schaarse vergunning: een vergunning waarvan er maar één of een beperkt aantal in een bepaald gebied (het weekmarktterrein) kan worden verleend (omdat er niet meer ruimte is op die locatie of binnen de aangegeven branche), terwijl er meer (potentiële) aanvragers kunnen zijn die allemaal een gelijke kans moeten hebben om zo'n vergunning te krijgen.

Kort samengevat geldt volgens deze uitspraak het volgende:

- Een gemeentelijke verordening kan niet worden gebruikt om de regels zo toe te snijden op een concrete situatie dat het er feitelijk op neer komt dat er maar één van tevoren beoogde ondernemer voor een vergunning in aanmerking komt;
- Bij verordening kan de mededingingsruimte wel worden beperkt, maar niet worden uitgesloten;
- De uitspraak sluit geen manieren van verdeling uit;
- Daar waar sprake is van een beperkt aantal vergunningen waarbij het aantal gegadigden het aantal vergunningen overtreft (de schaarse vergunningen), zijn vergunningen voor onbepaalde tijd in beginsel niet toegestaan;
- Bij schaarse vergunningen is openbaarheid en transparantie verplicht zodat alle potentiële gegadigden een eerlijke kans hebben mee te dingen naar de vergunning.
- Bij schaarse vergunningen moet een verdeelsystematiek worden gekozen.
- Regulering met vergunningen mag niet vanwege economische motieven, maar uitsluitend op grond van een dwingend algemeen belang. De Europese Commissie wil zo weinig mogelijk belemmeringen opwerpen voor het vrij verkeer van diensten en een zo groot mogelijke vorm van mededinging.

Het is voor de bestaande vergunninghouders die al jaren dezelfde standplaats innemen, ingrijpend als de standplaats niet langer of niet voor onbepaalde tijd vergund wordt. Bestaande vergunninghouders moeten een redelijke termijn worden geboden om op de veranderingen te kunnen anticiperen. Daarbij kan bijvoorbeeld gekeken worden naar de investering die de vergunninghouder mogelijk moet doen en hoeveel tijd nodig is om deze investering terug te verdienen. In artikel 21, lid 4 en 5 van deze verordening is een overgangsregeling opgenomen.

Vervolgens dient de vraag zich aan wat een redelijke duur is van nieuw te verlenen vergunningen voor vaste standplaatsen.

Op basis van de Europese Dienstenrichtlijn mag deze termijn niet buitensporig lang zijn. Immers, er moet ruimte worden geboden aan andere (nieuwe) aanbieders op de markt om mee te dingen naar een beschikbare schaarse vergunning. Een te lange duur van een vaste standplaatsvergunning zou de vergunninghouder onevenredig bevoordelen ten opzichte van andere gegadigden. Het is niet de bedoeling van het systeem van 'schaarse' vergunningen dat de belangen van zittende partijen worden beschermd. Anderzijds mogen de rechten van huidige vergunninghouders niet onevenredig worden benadeeld.

Zoekend naar aanknopingspunten zou bijvoorbeeld gekeken kunnen worden naar de looptijd van een standaard huurovereenkomst voor bedrijfsvastgoed, waaronder de detailhandel.

Dat is vijf jaar. Die termijn achten wij tekort.

Temeer wanneer wordt gekeken naar het onderzoek van de branchevereniging van de ambulante handel, de Centrale Vereniging voor de Ambulante Handel (CVAH). De CVAH redeneert vanuit terugverdiëntijden voor de ondernemer. De gemiddelde afschrijvingstermijn van alle ondernemers is 8,7 jaar. Een vergunningsduur van 15 jaar is volgens de CVAH een termijn waarbinnen de meeste ondernemers in alle redelijkheid de investeringen terug kunnen verdienen.

In een overleg met de vaste standplaatshouders op 16 november 2020 hebben wij ons voorstel van 10 jaar besproken. Naar onze mening een middenweg.

De marktkoopliden gaven echter (vrijwel) unaniem aan dezelfde mening te hebben als hun brancheorganisatie, namelijk 15 jaar en hadden daarvoor een aantal argumenten:

- a. Het duurt zeker 4 tot 5 jaar voordat een standplaatshouder een vast klantenbestand opgebouwd heeft. Daarna kan hij pas zijn investering goed terugverdienen. Sommige wagens kosten wel 1,5 tot 2 ton. Met korte looptijden (en daarmee zekerheden) van vergunningen is een bank niet bereid kredieten te verstrekken. Voor dit soort investeringen is een terugverdientijd van 15 jaar nodig.
- b. Het Hogeland is geen makkelijke gemeente. Het ligt in de periferie en er komen geen bezoekers uit het noorden (vanaf het wad) om de markt te bezoeken. Het overgrote deel van de marktkoopliden komt van buiten de gemeente. Als ze eenmaal zijn verdwenen doordat een andere gegadigde de vergunning is verleend, zie je ze nooit weer terug.
- c. Risico op discontinuïteit op de markten wordt hierdoor vergroot. Vrijkomende 'schaarse' vergunningen waarvan is gepubliceerd dat er op kan worden ingeschreven, trekken 'eendagsvliegen' of gelukszoekers aan van buiten de regio. Op het moment dat de omzet tegenvalt, zijn dergelijke ondernemers soms na een paar maanden ook zo opeens weer verdwenen. Op het moment dat er dan geen invulling voor dergelijke plekken kan worden verkregen, ontstaat er leegstand op de weekmarkt(en).
- d. De stad Groningen heeft op advies van de centrale vereniging ook gekozen voor 15 jaar, terwijl andere gemeenten vergunningen voor onbepaalde tijd blijven hanteren (iets wat overigens onjuist op basis van de genoemde jurisprudentie en daarmee in potentie aanvechtbaar).

De argumenten hebben ons overtuigd om naar een termijn van 15 jaar te gaan.

Zoals gezegd is een marktvergunning een 'schaarse vergunning'.

Dat betekent dat bij het vrijkomen van marktvergunningen een passende mate van openbaarheid moet worden gekozen om de beschikbaarheid van één of meerdere standplaatsvergunningen kenbaar te maken aan alle potentiële gegadigden.

Tegelijk is er een ontwikkeling te zien in de detailhandel (en dus ook in de ambulante detailhandel) dat er minder aanbieders op de markt komen, er concurrentie wordt ondervonden van de online verkopen en dat ook de ambulante handel heeft te maken met bedrijfsbeëindigingen door het ontbreken van een opvolger. De huidige COVID-19 pandemie is daar ook debet aan.

Wij zien dat ook bij onze weekmarkten door het ontbreken van aanbieders op de wachtlijst. In het verleden was het eerder zo dat er blijdschap was over het feit dat een weekmarkt weer ingevuld kon worden, dan dat er zo'n groot aanbod aan marktkoopliden was dat een keuze gemaakt kon, c.q. moest worden.

De verwachting is dan ook dat bij het beschikbaar komen van marktvergunningen er geen sprake zal zijn van veel aanbieders. De zittende standplaatshouders bevestigen dat beeld. De VNG adviseert ook door een goed inpassingsplan van de aangemelde gegadigden zo veel mogelijk te voorkomen dat de gekozen verdeelsystematiek in artikel 8 moet worden toegepast. Lukt dat evenwel niet of zijn er inderdaad meer gegadigden dan biedt artikel 8 uitkomst.

#### Lid 2 2<sup>e</sup> zin

Bij bijzondere gevallen kan een andere standplaats worden aangewezen. Daarbij kan gedacht worden aan zaken als extreme weersomstandigheden, noodzakelijke reconstructiewerkzaamheden, bepaalde evenementen (bijvoorbeeld op Koningsdag).

#### Lid 4

Een standwerkvergunning kan beperkt worden tot het verkopen van bepaalde typen producten.

#### Lid 6

Door de koppeling van de vergunning aan een natuurlijke persoon en eventueel de beperking tot één vergunning per persoon per markt of voor de gemeente wordt een zo eerlijk mogelijke verdeling van vergunningen bewerkstelligd. Uiteraard kan het wel zo zijn dat de natuurlijke persoon een onderneming drijft in de vorm van een rechtspersoon. Ook dan wordt een natuurlijke persoon (bijvoorbeeld de bedrijfsleider) aangemerkt als vergunninghouder. Het is dus niet mogelijk de vergunning op naam van de rechtspersoon te stellen.

Doordat de eis van handelingsbekwaamheid niet gekoppeld is aan een minimumleeftijd komen ook zestien- en zeventienjarigen aan wie door de kantonrechter handlichting is verleend in aanmerking voor een vergunning. Er is geen reden om minderjarigen die in het rechtsverkeer als handelingsbekwaam beschouwd worden, van de vergunning uit te sluiten.

Het vereiste 'gerechtigd in Nederland arbeid te verrichten' ziet met name op vreemdelingen die een vergunning nodig hebben.

## **Artikel 7. Plaatsverbetering volgens anciënniteitslijst**

In alle vier oude gemeenten bestond er een anciënniteitenlijst en een wachtlijst.

Op een anciënniteitenlijst werden vergunninghouders van vaste standplaatsen met vermelding van en in volgorde van de datum waarom aan hem voor het eerst een vast standplaats is toegewezen, vermeld.

Op een wachtlijst werden gegadigden voor een vaste standplaats vermeld waarvoor op het moment van vermelding geen plaats was op de markt.

De anciënniteitenlijst werd gebruikt bij de toewijzing van een vrijgekomen vaste standplaats aan een reeds op de markt aanwezig standplaatshouder die graag een betere standplaats wenste. Toewijzing vond plaats in volgorde van vermelding op de lijst.

Een wachtlijst werd gebruikt voor toewijzing van vaste standplaatsen nadat plaatsen waren toegewezen in het kader van standplaatsverbetering. Toewijzing vond plaats in volgorde van vermelding op die lijst.

In de oude gemeenten werd geen wachtlijst bijgehouden. Daarnaast kan niet worden vastgesteld of er daadwerkelijk een anciënniteitenlijst werd, c.q. is bijgehouden.

Overwogen is om beide af te schaffen en iedere vrijgekomen vaste standplaats – althans bij meerdere gegadigden – uit te geven na een selectieprocedure (artikel 8).

Dat zou echter betekenen dat de vaste standplaatshouder nooit de mogelijkheid hebben een betere standplaats te verkrijgen.

Daarom is er voor gekozen de anciënniteitenlijst wél te handhaven. Samen met de huidige vergunninghouders zal deze worden aangelegd. Daarbij zal worden voortgeborduurd op de lijsten die er al in de oude gemeenten waren en zullen rechten die toen zijn opgebouwd, worden gerespecteerd. Daarna zal deze de basis zijn voor het honoreren van verzoeken om plaatsverbetering bij vrijkomende vaste standplaatsen.

## **Artikel 8. Selectiestelsel**

In de laatste versie van het VNG-model (2013) was al de mogelijkheid opgenomen om ook op een andere manier dan via de anciënniteiten- en wachtlijst, tot toewijzing van vaste standplaatsen te komen. Toen al werd bij de toelichting op de verordening opgemerkt, dat keuze voor een selectieve vorm van toewijzing meer en meer door gemeenten werd toegepast.

Ook in het voorstel dat thans voorligt, wordt, c.q. moet een verdelingssystematiek worden gebruikt. Niet omdat dat beleidsmatig gewenst is, maar omdat de zgn. 'schaarse vergunningen' (zie ook bij artikel 6) dit eist. Op het moment dat er schaarste is te verdelen (meer gegadigden dan dat er vergunningen zijn toe te kennen) moet bedacht worden hoe die schaarste wordt verdeeld.

Qua systematieken zijn te onderscheiden Aselecte en selectieve vormen van verdeling.

De aselecte methoden zijn:

- Verlenen op volgorde van binnenkomst
- Loten.

De selectieve vormen zijn;

- Selectie na vergelijkende toets
- Veilen

### *Volgorde van binnenkomst*

Vanuit economisch perspectief gezien is dit de minst ideale vorm. Wie het eerst komt, het eerst maalt is in feite een wachtrij (of wachtlijst). Uiteindelijk komt iedereen aan de beurt. Aanvragers moeten dan wel tijd hebben om op hun beurt te wachten. Er is geen sturing mogelijk op de samenstelling van de weekmarkt.

Gezien het feit, dat wij juist het systeem van wachtlijsten af willen schaffen, ligt een keuze voor deze variant niet voor de hand.

### *Loting*

Loting is een verdeling naar een willekeurige geselecteerd lotnummer en staat onverschillig ten opzichte van de aanvrager en zijn aanvraag. Een eis is hiervoor een openbare loting en het vereiste, dat aanvragen gedurende een vooraf bepaald tijdvak zijn ontvangen (een soort van tranchering). Ook hierbij is er geen sturing op in dit geval de kwaliteit van een weekmarkt.

#### *Veilen*

Deze optie ligt meer voor de hand bij situaties van technische of natuurlijke schaarstes (bijvoorbeeld etherfrequenties) en minder bij beleidsmatige schaarstes.

#### *Selectie door vergelijkbare toets*

Hiervoor is het nodig dat vooraf een aantal inhoudelijke criteria wordt vastgesteld.

Hierop moet het college en de marktcommissie gegadigden toetsen.

Met deze systematiek is het meest invloed uit te oefenen op de kwaliteit en samenstelling van de weekmarkt.

Daarom gaat hier de voorkeur naar uit.

Daartoe zijn in artikel 8 een aantal criteria geformuleerd:

- of het assortiment van de gegadigde een gewenste toevoeging aan het marktassortiment vormt (20);
- de uitstraling van de uitstalling (20);
- het marktverleden van de gegadigde en de indruk die hij maakt (20);
- of bij de gegadigde sprake is van een duurzame wijze van ondernemen (20).
- of de gegadigde samenwerkingsgericht is (20)

Impliciet geven deze criteria aan wat belangrijk wordt gevonden aan een weekmarkt.

In het kader van de nadere regels, worden deze criteria in overleg met de marktkooplieden, nog verder ingevuld en van een nadere inkleuring voorzien.

De verdere procedure bij het beschikbaar komen van marktvergunningen, zullen wij in nadere regels, samen met de ambulante handel, beschrijven.

### **Artikel 9. Overschrijven vaste-standplaatsvergunning**

Dit artikel regelt de gevallen en voorwaarden waaronder het mogelijk is om vaste-standplaatsvergunningen over te schrijven. Het gaat om overschrijving van een vaste-standplaatsvergunning met alle daaraan verbonden voorwaarden en beperkingen, waaronder dus de nader bepaalde individuele standplaats.

In afwijking van het model, is er voor gekozen niet een minimum te stellen aan het aantal dienstjaren (lid 2) maar ook in dit geval de criteria te hanteren uit artikel 8, derde lid. Via het 'marktverleden' komt het aantal dienstjaren dan toch wel weer terug,

Ook toetsing aan Bibob beleid ('Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur') ligt dan in de rede.

Het overdragen van vergunningen lijkt in beginsel haaks te staan op de uitgangspunten die gelden voor de verdeling van schaarse vergunningen en de gelijke kansen voor eenieder om voor de vergunning in aanmerking te komen. Doordat de overgedragen vergunning slechts voor dezelfde periode wordt verleend als de oorspronkelijke vergunning, blijven de kansen voor derden, om aanspraak te maken op de vergunning, gelijk. De mogelijkheid tot het overdragen van vergunningen wordt wenselijk geacht vanwege het terugverdienen van de investeringen die de standplaatshouder en zijn familie hebben gedaan in de standplaats en het voorkomen schulden. De standplaats is vaak de belangrijkste inkomstenbron van het gezin en beperkt zich niet tot de vergunninghouder. Daarom wordt overdragen op familieleden mogelijk gemaakt.

### **Artikel 10. Intrekking en vervallen vaste standplaatsvergunning**

#### *De intrekkingbevoegdheid*

In het kader van de nader te stellen regels als bedoeld in artikel 4 van deze verordening, zullen wij in overleg met de sector nader uitwerken hoe wij denken om te gaan met de intrekkingbevoegdheid. Wij zullen daarin alsdan ook aandacht besteden aan alternatieven: een waarschuwing, een betalingsregeling, enz.



Ingeval van tijdelijke intrekking kán tevens worden bepaald dat de standplaats vervalt (artikel 10, derde lid). Dan zal de vergunninghouder na ommekomst van de intrekkingstermijn waarschijnlijk genoeg moeten nemen met de minder aantrekkelijke standplaats. Het doen vervallen van de oude standplaats betekent dus een verzwarend van de maatregel.

#### *Lid 4*

Voor het vrijvallen van een vaste standplaats kan een dagplaatsvergunning worden verleend overeenkomstig artikel 2, lid 3 van de verordening.

#### *'Schorsing?'*

Naar aanleiding van jurisprudentie (o.a. AB 2011/238 m.nt. F.R. Vermeer) wordt niet langer gesproken van 'schorsing' maar van 'tijdelijke intrekking'.

Volgens artikel 5:4 van de Awb moet elke bestuurlijke sanctie een formeelwettelijke grondslag hebben; dat geldt voor herstelsancties evenzeer als voor bestraffende. Net als een schorsing wordt een intrekking veelal als sanctie beschouwd, soms bestraffend, soms herstelsanctie. Bij een intrekking maakt de jurisprudentie over het algemeen echter geen punt van het eventueel ontbreken van een formeelwettelijke basis; de intrekkingsbevoegdheid wordt zo nodig beschouwd als impliciet, als inbegrepen in de verleningsbevoegdheid.

### **Artikel 11. Persoonlijk innemen standplaats; vervanging**

In het model van de VNG is sprake van het doen van een aanvraag bij het college voor een vervanger. Voorgesteld wordt hiervan een melding van te maken. Net als de VNG in haar model hebben we overwogen om dit wellicht helemaal vrij te laten in het kader van de deregulering. Wij hebben hier niet voor gekozen om de marktmeester de gelegenheid te geven zicht te houden op wie hij kan verwachten op de markt. Een melding geeft wel aan dat we daarbij niet kiezen voor de zwaardere procedure van het doen van een aanvraag. In de nadere regels zullen wij daar samen met de ambulante handel afspraken over maken om b.v. onwenselijke vervangers te voorkomen. Ook hier ligt toetsing aan Bibob beleid ('Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur') in de rede.

### **Artikel 12. Dagplaatsvergunning**

Binnen de vier oude gemeente werden vrijwel nooit dagplaatsvergunningen verleend. Het is niet de verwachting dat dat op korte termijn wel het geval zal zijn. In de verordening is desalniettemin toch een regeling opgenomen voor het geval zich dergelijke verzoeken wel aandienen. In het inrichtingsplan (artikel 3) is voor iedere marktlocatie ook een plek aangewezen voor dagplaats- en standwerkvergunninghouders.

#### *Lid 1*

Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen als de vergunning voor de betrokken plaats is vervallen voor die marktdag, doordat de vergunninghouder niet tijdig is komen opdagen; zie artikel 10, vierde lid.

#### *Lid 3*

Het in aanmerking nemen van een langere termijn betekent dat langer dan vier marktdagen wordt 'teruggekeken' om te zien of de betrokkene zich heeft misdragen of in gebreke is gebleven met de betaling van zijn marktgeld.

#### *Lid 4*

Lid 4 gaat uit van het stelsel 'wie 't eerst komt, eerst maalt' en wijkt daarmee af van het systeem van de vaste standplaatsen. Gezien de korte duur en het vaak eenmalige karakter van de aanwezigheid, ligt het gekozen beginsel meer voor de hand dan op grond van selectiecriteria.

### **Artikel 13. Standwerkvergunning**

Evenals dat bij de dagplaatsen het geval was, is er ook met standwerkvergunningen op de reguliere weekmarkt geen ervaring in de vier oude gemeenten. Veeleer treft men standwerkers aan op jaarmarkten als in Eenrum en Zoutkamp.

Voor een eventuele aanvraag voor een standwerker, is artikel 13 in de verordening opgenomen.

## **Artikel 15. Legitimatieplicht**

De kop boven het artikel suggereert dat de vergunninghouder moet kunnen aantonen wie hij is, middels b.v. een identiteitsbewijs. Dat is echter niet de strekking van het artikel. Het artikel is bedoeld om aan te geven dat de standplaatshouder moet kunnen aantonen dat hij 'legitiem' de standplaats gebruikt. Hij kan dat doen door middel van het tonen van zijn standplaatsvergunning. In het kader van de nadere regels willen wij in het overleg met de ambulante handel nog bespreken of het ook aanbeveling verdient afspraken te maken over het kenbaar maken van naam en/of bedrijfsnaam in de kraam, dan wel de verplichting om aan klanten contactgegevens te verschaffen. Die verplichting bestond wel in de oudere marktverordening, maar is uit het huidige VNG model verdwenen.

## **Artikel 16. Markttijden in acht nemen**

Alle 6 weekmarkten vinden plaats op de ochtend of de middag.

Om de vaste standplaatshouder in de gelegenheid te stellen hun standplaats in te richten, is het hun toegestaan vanaf 2 uur voorafgaande aan het begin van de weekmarkt, hun standplaats in te richten.

Dit thema zal ook onderwerp van gesprek zijn met de standplaatshouders in het kader van de nadere regels. In ons gesprek op 16 november jl. gaven zij aan vaker meer tijd dan die 2 uur nodig te hebben. Bovendien moeten vergunningsteksten worden gestroomlijnd met de bepalingen in artikel 16 van de verordening.

## **Artikel 19. Onmiddellijke verwijdering**

In artikel 125 van de Gemw is bepaald dat het gemeentebestuur onder andere ter uitvoering van gemeentelijke verordeningen de bevoegdheid heeft een last onder bestuursdwang op te leggen. Artikel 19 geeft het college de bevoegdheid om een bijzondere vorm van bestuursdwang (verwijdering) toe te passen als een vergunninghouder zich schuldig maakt aan wangedrag of bedrog op de markt of bij andere overtredingen van de marktverordening.

Bij deze vorm van bestuursdwang wordt spoedeisendheid als bedoeld in artikel 5:31, eerste lid, van de Awb, verondersteld. Dan kan de bestuursdwang worden toegepast zonder voorafgaande last. Bij zéér spoedeisende gevallen, waarbij een besluit niet kan worden afgewacht, kan bestuursdwang onmiddellijk worden toegepast (artikel 5:31, tweede lid, van de Awb). Wel dient het besluit in dat geval achteraf alsnog bekendgemaakt te worden overeenkomstig artikel 5:31, tweede lid, van de Awb jo. artikel 5:24, derde lid, van de Awb. Het hangt van de omstandigheden van het geval af of er sprake is van een spoedeisend geval, of misschien zelfs van een zeer spoedeisend geval.

## **Artikel 21. Intrekking oude verordening en overgangsrecht**

Deze marktverordening vervangt de oude marktverordeningen in de 4 oude gemeenten. Sommige exemplaren zijn haast 30 jaar oud.

### *Lid 2*

Deze bepaling, in combinatie met onze toelichting bij artikel 6, geeft voldoende (voorrangs) recht aan degenen die al op die lijst stonden.

Overigens verwachten wij – indien die lijsten er daadwerkelijk zijn – dat alle standplaatshouders daar ook op staan. Immers, vele van onze standplaats houders hebben al een jarenlange relatie met onze weekmarkten.

### *Lid 4-5*

De 6 weekmarkten in de gemeente Het Hogeland tellen op dit moment 53 kramen, als volgt verdeeld:



Aantal kramen op weekmarkten									
Dorp	Vis	Groente & Fruit	Poelier	Kleding	Kaas	Brood & Banket	Plant & dier	Vleeswaren	Noten & vruchten
Bedum	1	1	1	2	1	1	1	1	1
Eenrum	1	1		1	1		1		1
Uithuizermeeden	1	1	1	2	1	1	1	1	1
Leens	1	1	1	3	1		1	1	1
Winsum	1	1	1	2	1			1	1
Uithuizen	1	1	1	2	1		1	1	1
	6	6	5	12	6	2	5	5	6
									53

Deze 53 vaste standplaatsen worden door 20 ondernemers ingenomen.

Aantal markten	Aantal Ondernemers
1	8
2	6
3	4
4	2
5	2
	22

Uit het overzicht hiernaast blijkt, dat 63% van deze ondernemers (14) meer dan één markt bedient:

Ten behoeve van het vaststellen van de noodzaak van een overgangstermijn, is onderzoek gedaan naar de looptijd van de thans lopende marktvergunningen. Immers, een vaste standplaatshouders die al gedurende hele lange tijd een vergunning heeft, heeft recht op een fatsoenlijke overgangperiode indien het regiem zoals voorgesteld wordt aangepast van onbepaalde tijd naar bepaalde tijd (15 jaar)

Bij de toelichting op het tweede lid van artikel 6 is reeds opgemerkt, dat alleen de gemeente Eemsmond jaarlijks "marktvergunningen" af gaf. De andere drie gemeenten verleenden marktvergunningen voor onbepaalde tijd.

De werkwijze in de oude gemeente Eemsmond was niet conform de marktverordening. Die repte over het verlenen van marktvergunningen 'tot wederopzegging'. Voor de jaarlijks door de gemeente Eemsmond af te geven "vergunningen" behoefde ook geen aanvraag te worden gedaan. Bovendien hadden die "vergunningen" ook niet het uiterlijk van een vergunning. Daarmee was er in feite in alle 4 oude gemeenten een systeem van marktvergunningen voor onbepaalde tijd.

Voor die gevallen is het vijfde lid opgenomen. Door zo te handelen lopen alle vergunningen straks tegelijk af en hebben de vaste standplaatshouders in Uithuizen en Uithuizermeeden dezelfde uitgangspositie als die van de andere 4 weekmarkten.

In veel gevallen was niet meer op basis van verleende marktvergunningen na te gaan hoe lang die vergunningen al liepen.

Derhalve is gepoogd de looptijden te reconstrueren met behulp van de marktkooplieden.

Conclusie: de (waarschijnlijke) looptijden van de vergunningen lopen van minimaal 8 tot soms zelfs 40 en 45 jaar.

Derhalve is een overgangstermijn gerechtvaardigd.

Uit jurisprudentie blijkt, dat een overgangperiode van oud naar nieuw beleid dusdanig van lengte dient te zijn, dat de vergunninghouder de gevolgen van nieuw beleid op moet kunnen vangen, dat hij de tijd moet hebben zich in te stellen op de nieuwe situatie, maar dat het niet nodig is dat hij na afloop van die overgangperiode al zijn investeringen moet hebben terugverdiend.

De belangen van de oude rechthebbenden moeten goed worden afgewogen tegen de kansen voor "nieuwkomers" op de weekmarkt.

In een ander geval werd door de rechtbank een termijn van 6 jaar redelijk gevonden.

Wij stellen voor eenzelfde termijn te hanteren als voor nieuw af te geven vaste standplaatsvergunningen, namelijk 15 jaar

Overwegingen zijn de soms hele lange periode dat de huidige vergunninghouders al over een vergunning beschikken en de verwachting dat de instroom van "nieuwkomers" niet heel groot zal zijn. Bovendien geeft dat rust en tijd om met elkaar (gemeente en standplaatshouders) de nieuwe werkwijze verder vorm te geven.